

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Pozdravni govor prigodom Konferencije nadbiskupa Paula Richarda Gallaghera,
u povodu 20. obljetnice ratifikacije četvrtog Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske
Zagreb, Hrvatsko katoličko sveučilište, 10. listopada 2018. godine.

Čast mi je i radost, kao velikom kancelaru Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, u ovoj Auli Magni, pozdraviti sve nazočne cijenjene goste: preuzvišenog Apostolskog nuncija i subraču u Episkopatu, poštovane predstavnike vlasti i članove diplomatskog zbora, veleučene profesore i studente, dame i gospodu. S posebnom radošću i zahvalnošću pozdravljam preuzvišenog gospodina nadbiskupa Paula Richarda Gallaghera, tajnika Svete Stolice za odnose s državama, koji se rado odazvao pozivu i prihvatio održati predavanje u prigodi 20. obljetnice ratifikacije četvrtog Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske.

Preuzvišeni gospodine Nadbiskupe, zahvaljujem Vam što ste večeras s nama da nam u prigodi ove obljetnice progovorite o povijesnom razvoju te naravi i svrsi bilateralnih ugovora između Svete Stolice i pojedinih država.

Premda povijest odnosa Svete Stolice i Hrvatske počinje u prvom tisućljeću kršćanstva, počevši već od stoljeća sedmog i traju više od trinaest stoljeća, ipak su diplomatski odnosi između Svete Stolice i Hrvatske u pravom smislu riječi uspostavljeni tek 8. veljače 1992. godine, nakon osamostaljenja i međunarodnog priznanja Republike Hrvatske. Predstavnici Katoličke Crkve i suverene države Hrvatske odmah su se potom prihvatili sustavnog rješavanja raznih neriješenih pitanja glede međusobnih odnosa, poštujući načelo uzajamne suradnje, ali i načelo međusobne neovisnosti države i Crkve.

U prošlom je stoljeću bilo više nastojanja sa strane Svete Stolice i predstavnika Katoličke Crkve u hrvatskom narodu da se ti odnosi uredi. Nakon raspada Austro-Ugarske monarhije u kojoj su ti odnosi bili uređeni Konkordatom, u Kraljevini Jugoslaviji ta su nastojanja završila neuspjehom, a poslije Drugog svjetskog rata u komunističkoj Jugoslaviji od progona Crkve i nepoštivanja slobode vjeroispovijesti došlo se do beogradskog Protokola (1966.) koji je formalno jamčio minimalan »modus vivendi« u prilikama ondašnjeg sustava državnog ateizma.

Budući da su tijekom postojanja obaju jugoslavenskih režima odnosi između Crkve i države bili i ostali neriješeni, to mentalno nasljeđe znade, od vremena do vremena ponovno izbiti u našoj javnosti izraženo pitanjima pojedinaca. Stoga je korisno i dobro, u otvorenom dijalogu i međusobnom poštivanju, a u brizi za cjelovit duhovni i materijalni razvoj čovjeka i svega hrvatskog društva, nerazjašnjena pitanja glede tog područja, temeljitije i stručnije proučiti, uspoređujući iskustva drugih zemalja, posebno onih koje su nama bliže po kulturološkoj tradiciji. Uvjeren sam da će i večerašnje predavanje uvaženog stručnjaka i najodgovornije osobe za to područje u Državnom tajništvu Svete Stolice dati značajan doprinos tom nastojanju.

Preuzvišeni, hvala Vam unaprijed!